

Гордана ГАРИЋ ПЕТРОВИЋ*

Историјски институт

Београд

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9281-8795>

ДУГОВИ УПРАВЕ ДРЖАВНЕ ЕРГЕЛЕ НАЧИЊЕНИ У ПЕРИОДУ ОД 1882. ДО 1888. ГОДИНЕ

Анстракт: Тема рада су дугови које је начинила Управа државне ергеле у периоду од преласка под надлежност Министарства народне привреде до 1888. године. Због жалби окружних и средских начелстава да им Управа не надокнађује трошкове у вези с пастувским станицама, смењен је управник Крста Петровић, на чије је место дошао Лазар Јовановић. Истовремено је формирана комисија која је надгледала примопредају дужности и испитивала дуговања. Овом приликом приређујемо документе настале радом ове комисије.

Кључне речи: Љубичево, Добричево, Управа државне ергеле, ергела, дугови.

Abstract: The paper deals with the debts incurred by the State Stud Administration in the period from its coming under the jurisdiction of the Ministry of National Economy until 1888. Due to the complaints of the district and county authorities that the Administration did not compensate them for the expenses related to the stallion stations, administrator Krsta Petrović was dismissed and replaced by Lazar Jovanović. At the same time, a commission was set up, supervising the handover of duties and investigating the debts. We are here presenting the documents created through the work of this commission.

Keywords: Ljubičevo, Dobričevo, State Stud Administration, stud, debts.

Државна ергела основана је 1852. године у Ћуприји, а 1860. године премештена је у Љубичево. Одељење у Добричеву је установљено 1875. године.¹ Оснивањем Државне ергеле становништво је добило право да користи коње ове установе за приплод уз одређену накнаду.² Коњи су

* gordana.garic.petrovic@iib.ac.rs

¹ Гордана Гарић Петровић, *Земљорадња у Србији (1878–1912)*, Београд 2017, 66.

² Бојана Миљковић Катић, *Пољопривреда Кнежевине Србије (1834–1867)*, Београд 2014, 279.

ради тога распоређивани по пастувским станицама широм земље. Њихово издржавање била је дужност Ергеле у Љубичеву.

Одмах по формирању Државна ергела је била под надлежношћу Економног одељења Попечитељства внутрених дела. Под њим је остала до 1859, када је прешла у надлежност Министарства финансија, а од 1872. године Министарства војног.³

Пре него што је 1882. године Државна ергела прешла у надлежност новоформираног Министарства народне привреде, њоме је управљао артиљеријски потпуковник Павле Хорстиг.⁴ На овом положају га је наследио Крста Петровић, који је указом од 15. фебруара 1883. постављен за управника државне ергеле прве класе с платом од 5.052 дин.⁵ Током његове управе начињен је велики дуг према начелствима округа и срезова у којима су се налазиле пастувске станице, па је он указом од 27. јануара 1888. пензионисан. Крајем фебруара одбијао је да преда дужност новом управнику, тако да је дужности управника разрешен тек 31. марта, након што је посебна комисија спровела истрагу о раду овог државног добра.⁶ За новог управника постављен је Лазар Јовановић, који је завршио пољопривредне академије у Алтенбургу и Хохенхајму.⁷ Примопредаја дужности извршена је у присуству поменуте комисије, коју је 26. фебруара формирао министар народне привреде како би утврдила неправилности у раду Државне ергеле и износ њених дугова.⁸

Комисија је утврдила да је документација несавесно вођена и да су средства ненаменски трошена. Још 1886. године предложено је смањење броја чланова особља. За плате особља, које су 1886. године чиниле 123 особе, издвајано је 7.412,65 динара месечно. Овај трошак је износио 85.711,80 динара годишње. Наведена средства су била знатна, а како су обезбеђивана из буџета, Министарство народне привреде сматрало је да је потребна рационализација радне снаге, што није спроведено.⁹ Стога је настао и дуг запосленима за октобарску плату 1887. године. Такође, нису завођена акта у вези с потражњом округа и срезова за издржавање

³ Gordana Garić Petrović, „Pastuvske stanice u Kraljevini Srbiji”, u: *Zbornik radova i kratkih sadržaja. 34 savetovanje veterinarara Srbije*, Beograd 2023, 450.

⁴ Г. Гарић Петровић. *Земљорадња у Србији*, 66.

⁵ Државни архив Србије [=ДАС], Министарство народне привреде, Одељење за земљорадњу и сточарство [=МНП, З], 1888, нефасцикулисано, ЗБр. 600.

⁶ ДАС, МНП, З, 1888, нефасцикулисано, ЗБр. 207, ЗБр. 217, ЗБр. 600.

⁷ ДАС, МНП, З, 1888, Ф I 88/88.

⁸ ДАС, МНП, З, 1888, нефасцикулисано, ЗН° 219.

⁹ Гордана Гарић Петровић, „Проблем издатака Управе државне ергеле у Љубичеву за чиновнике и служитеље”, *Мешовита грађа (Miscellanea)* 40 (2019) 126.

пастува и служитеља. Због тога је комисија тражила од свих надлештава да телеграфски пошаљу податке о дуговима.

На крају рада, председник комисије Светозар Милојевић послао је реферат Министарству народне привреде о стању у Државној ергели и о износу дугова. Укупни дугови износили су 38.574,71 динар. Овај реферат је Министарство готово у истом облику поднело као извештај Народној скупштини априла 1888. с предлогом да се дугови отплате из државне касе, што је одобрио и сам краљ Милан. Истовремено, дугови су стављени на терет бившег управника Крсте Петровића и благајника Радомира Бојића. Након спроведене истраге Бојић је, као вршилац дужности управника Ратарске школе, пресудом Апелационог суда од 19. маја 1890. године осуђен на две године затвора и новчану казну од 7.509,24 динара, са 6% годишњег интереса и осталим трошковима, због злоупотребе у званичној дужности.¹⁰

Након примања дужности управника Лазар Јовановић је уредио послове везане за Државну ергелу и о њеном раду известио министра на крају 1888. године.¹¹ Јануара следеће године је извршио детаљан попис покретне и непокретне имовине наведене установе.¹²

Документи које овом приликом приређујемо за штампу настали су радом тзв. Љубичевске комисије, заједно с извештајем предатим Народној скупштини. Чувају се у Државном архиву Србије у фонду Министарства народне привреде, Одељења за земљорадњу и сточарство МНП, 3. Налазе се у нефасцикулисаној грађи за 1888. годину. Документи су приређени без правописних и граматичких интервенција изузев записа бројева.

¹⁰ ДАС, МНП, 3, 1890, нефасцикулисано, Збр. 1819.

¹¹ ДАС, МНП, 3, 1890, нефасцикулисано, Збр. 1.

¹² ДАС, МНП, 3, 1889, ф. IV, 127/89.

I

Списак

Разних депозита који се налазе у каси управе државне Ергеле приликом предаје и примања дужности између гг. Крсте Петровића управитеља и Радомира С. Бојића рачуновође гг. Лазару Јовановићу новопостав. управника и Рад. С Бојића рачуновође а у присуству комисије одређене актом Министра Народне Привреде 26/II 888 ЗN° 219

Тек број	Лист и број депозитника	Чији је и зашто	сума		Примедба
			Дин	п	
1	10/1	Кауција Саве Пејића за месо, маст и жир у папирима	500	-	у 5 К. Лутријских обвезница
2	10/2	„ Милана Вукаловића за дрва у папирима	300	-	у 3 К. Лутријских обвезница
3	10/3	„ Матеје Костића за леб у интабулацијама	600	-	у интабулацији
4	10/4	„ Букуса Давидовић за јечам у папирима	1.825	-	у 12 К. Лутр. обвезница и 5 К. акц. из банке
5	10/5	„ Браће Стефановића за пиринач у папирима	100	-	у једном К. Лутријске обвезнице
6	10/6	„ Саве Павловића за пасуљ у папирима	300	-	у 3 К. Лутр. обвезнице
7	10/7	„ Димитрија Данчевића за механу у интабулацији	718	25	Интабулација
8	10/9	Депозит продатог млека	450	95	готов новца у сребру и никлу
9	10/10	„ Дијурне Милована Браловића	26	52	готовог новца у сребра и никлу
10	10/10	„ Комисије за куповину волова	20	-	готовог новца у сребру
11	10/14	„ Аксентија Павловића	9	-	готовог новца у сребру
12	10/15	„ Јована Петковића	15	-	готовог новца у сребру
За пренос			4.864	72	

Дугови Управе државне ергеле начињени у периоду од 1882. до 1888. године

Тек број	Лист и број депозитника	Чији је и зашто	сума		Примедба
		Пренос	4.864	72	
13	10/16	Депозит Радована Петровића	10	-	готовог новца у сребру
14	10/17	„ Благоја Маринковића	9	-	готовог новца у сребру
15	10/18	„ Ђорђа Танића	9	-	готовог новца у сребру
16	10/19	„ Раке Мирковића	9	-	готовог новца у сребру
17	10/20	„ Стојана Станковића	5	56	готовог новца у сребру и никлу
18	10/21	„ Косте Савковића	20	-	готовог новца у сребру
19	10/22	„ Марка Јовановића и Мартина Николића чувара (плата за месец фебруар)	48	-	готовог новца у сребру
20	10/23	„ Осуђеника Дамњановића 2 # бушена	23	50 бушена
		Свега	4.998	78	

Монета:

2 # ц. бушена 11,75 дин	=	23,50 дин
у сребру	=	630,50 "
„ никлу и бакру	=	1,53 "
24 лутријске обвезнице по 100 динара	=	2.400,00 "
5 акција повлашћене Народне банке по 125 дин	=	625,00 "
2 интабулације у вредности	=	<u>1.318,25 "</u>
Укупно	=	4.998,78 динара

КН° 444

7. марта 1888 год.

Љубичево

Примили:

Управник држав. ергеле

Л. Јовановић

Рачуновођ

Радм. С Бојић

У присуству Комисије:

Свет. Милојевић

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

Предали:

Управник држав. ергеле

Крста Петровић

Рачуновођ

Рад С Бојић

II

Списак

Привремених издатака који су досадашњи управник гг. Крста Петровић и рачуновођа г. Радомир С. Бојић предали садашњем управнику г. Лазару Јовановићу и рачуновођи г. Радомиру С. Бојићу а у присуству комисије одређене решењем Господина Министра Народне Привреде од 26. Фебруара ове године ЗБр. 219.

Датум					Име презиме	Зашто је издато	Сума	
тек. број	дан	месец	година	№			Динара	П део
1	5	Марта	1883		Светозару Костићу бив рачуновођи	На рачун плате за фебруар 1883 год	67	36
2	16	„	„		Светозару Костићу бив рачуновођи	На рачун плате за март 1883 год	63	15
3	19	Јула	„		Крсти Петровићу управнику	На рачун дијурине	74	9
4	31	Октом.	„	1888	Радомиру Бојићу рачуновођи	Плата за прву четврт 1883 год	420	30
5	4	Априла	1884	1590/86	Алекси Савићу осуђенику	Путни трошак	4	
6	25	Маја	„	1587/86	Јеврему Стефановићу осуђенику	Путни трошак	4	
7	21	Децем	„	1082/85	Одељку Управином	Аkonto плате за рач. 1885 год	500	
8	10	Марта	1885		Крсти Петровићу управнику	На рачун дијурине	235	46
9	18	Октом	1886		Милосаву Вујовићу осуђенику	Путни трошак	4	
10	28	Новем	„		Милораду Васићу осуђенику	Путни трошак	3	
11	27	Септем	1887		Драгутину Ђорђевићу осуђенику	Путни трошак	4	

Дугови Управе државне ергеле начињени у периоду од 1882. до 1888. године

12	31	Октом	„		Служитељима у Љубичеву	На рачун плате за месец октобар	2.943	74
13	18	Новем	„		Кости Ранковићу осуђенику	Путни трошак	4	
14	18	„	„		Живку Максимовићу осуђенику	Путни трошак	4	
15	7	Децем	„		Ивану Николићу осуђенику	Путни трошак	3	
16	7	„	„		Мијајлу Јеличићу осуђенику	Путни трошак	3	
17	8	Јануара	1888		Бакусу Давидовићу трговцу	За рачун примљеног јечма и овса	3.600	
18	21	„	„		Истом Бакусу	исто	7.400	
19	23	Фебруар	„	95	Одсеку управином	На рачун плата за ову годину	500	
За пренос							15.837	10
Датум					Име презиме	Зашто је издато	Сума	
тек. број	дан	месец	година	№			Динара	П део
Пренесено							15.837	10
20	23	Фебруар	1888	326	Кости Ђорђевићу	На име плате за месец фебруар	222	29
21	23	„	„		Мирку Миљковићу	Плата за месец фебруар	80	83
22	26	„	„		Кости Петровићу управнику	У име плате за месец фебруар	202	8
23	29	„	„		Радомиру С Бојићу рачуновођи	На рачун плате за фебруар	60	
24	1	„	„		Сими Јовановићу лекару марвеном	На рачун плате за фебруара	121	25
25	1	„	„		Букусу Давидовићу	За рачун примљеног јечма и овса	2.000	
Укупно							18.523	55

№ 444

7. марта 1888 год.

У Љубичеву

Примили:

Управник држав. ергеле

Л. Јовановић

Рачуновођ

Радм. С Бојић

У присуству Комисије:

Свет. Милојевић

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

Предали:

Управник држав. ергеле

Крста Петровић

Рачуновођ

Рад С Бојић

III

Списак

Хране и фуражи што је досадањи Управник државне Ергеле г. Крста Петровић предао садашњем управнику г. Лазару Р Јовановићу а у присуству комисије одређене решењем Господина Министра Н. Привреде од 26 Фебруара ове године ЗН°. 219.

т бр.	Наименовање хране и фуражи	Колико		Примедба
		кила	гр	
1	Јечма	61.349	500	
2.	Овса	34.782	000	
3.	Пшенице	409	000	
4.	Хране наполице	10.437	000	
5.	Проса. Ситне проје	143	000	
6.	Детелине, семена	169	000	
7.	Елде	38	000	
8.	Кукуруза у клипу	1.530	000	
9.	Јечмене јарме	3.250	000	
10.	Сена у Љубичеву	55.040	000	
11.	Сламе у Љубичеву	12.800	000	
Свега		179.947	500	

KN^o 444

16. Марта 1888 г.

У Љубичеву

Примили:

Управитељ државне ергеле

Л. Јовановић

Рачуновођа

Радм. С Бојић

Предао:

Управитељ државне ергеле

Крста Петровић

Ова предаја извршена је у присуству Комисије:

Председник Комисије

Свет. Милојевић

Чланови:

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

IV

Списак

Сена управе државне Ергеле у „Клепечкој“ и „Рамском риту“ што је досадањи Управник државне Ергеле г. Крста Петровић и предао садашњем управнику г. Лазару Р Јовановићу а у присуству комисије одређене решењем Господина Министра Н. Привреде од 26 Фебруара т. год. 3N^o. 219.

т.бр	наименовање	Количина оцењена од			Каквоћа оцењена од		
		Комисије	г. Крсте Петровића	г. Лазе Р Јовановића	Комисије	г. Крсте Петровића	г. Лазе Р Јовановића
		килограма	килограма	килограма			
I 1.	У „Клепечкој“ 27 пластова сена од 1887.	108.000	243.000	%	Развршено, старокосно и закисло тако да се врло мало може употребити за сточну храну.	Развршено али није закисело и употребљиво је за храну сваке врсте стоке.	Са оценом Комисије како количине тако и каквоће слажем се подтпуно.

II	У „Рамском Риту“				Развршено, старокосно и закисело тако, да се од свију само она од 1886 г могу употребити за храну волова и друга ни за то.	Раскошено, али није закисело, две трећине сена употребљиво је за рогату марву а неки део од тога и за коње а једна трећина само је за простирку.	Са оценом Комисије како количине тако и каквоће слажем се потпуно.
2	5 пластова од 1886 год.	14.000					
3	26 пластова од 1887 г.	72.800	186.000				
Свега килограма		194.800	420.000		%		

Примедба: Предаја овога сена извршена је по оцени комисије, али под условом, да садањи управитељ г. Лазар Р. Јовановић при употреби овог сена води нарочити рачун, те да се види, колико је у ствари овог сена било.

KN^o 444

16. Марта 1888 г.

У Љубичеву

Примио

Управитељ државне ергеле

Л. Јовановић

Рачуновођа

Радм. С Бојић

Предао

Управник државне Ергеле

Крста Петровић

У присуству Комисије:

Председник Комисије

Свет. Милојевић

Чланови:

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

V

Списак

Механског прибора управе државне Ергеле које је предао досадањи управник г. Крста Петровић садашњем управнику г. Лазару Јовановићу а у присуству комисије одређене решењем Господина Министра Нар. Привреде од 26 Фебруара ове год. 3N°. 219.

тек број	Наименовање ствари	Изведено из			комада	Примедба
		књиге	лист	Број		
1	Астала флодрованих		27	1	4	
2	Астала други флодрованих		27	2	1	
3	Астал за расклапање округао		27	3	1	
4	Умиваонице флодрованих		27	4	3	
5	Огледала по собама		27	5	4	
6	Огледала са златним рамовима		27	6	2	
7	Астала флодровани дрвени		27	7	6	
8	Астала за ручавање простих		27	8	1	
9	Клупа простих за пред кафану		27	9	6	
10	Клупа флодровани за кафану		27	10	20	фат
11	Орман велики флодрован с четири поделе		27	11	1	
12	[нечитко] флодован		27	12	1	
13	Шилт златни коњ		27	13	1	
14	Амбар прост за брашно		27	14	2	
15	Билијар с 2 штапа така и три кугле од слонове кости		27	15	1	
16	Шпорет узидан		27	16	1	
17	Фењер пред кафаном		27	17	1	
18	Наћве за прављење леба		27	18	1	
19	Тучак за туцање кафе гвозден		27	19	1	

20	Астал мали прост		27	20	1	
21	Лопта од слонове кости за билијар		27	21	3	
22	Фуруна од гвоз. јаког брека тежине 75 к.		27	22	1	
23	Астал велики пред кафаном		27	23	1	
24		27	24	20	
25		27	25	2	

KN^o 444

17. Марта 1888 г.

У Љубичеву

Примио

Управитељ државне ергеле

Л. Р. Јовановић

Рачуновођа

Радм. С Бојић

Предао

Управитељ државне Ергеле

Крста Петровић

17. Марта 1888 год

У Љубичеву

Предаја извршена у присуству подписане Комисије

Председник Комисије

Свет. Милојевић

Чланови:

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

VI

Списак

Грађе [оштећен документ] у радионици државне Ергеле коју је досадањи управитељ г. Крста Петровић предао садашњем управитељу г. Лазару Јовановићу а у присуству Комисије одређене решењем Господина Министра Народне Привреде од 26 Фебруара ове године ЗБр. 219.

Тек број	Комада	Чега	у Метрима			Примедба
			Дужина	Ширина	Обима	
1	89	Греда чамових	7,70		6,50	Ова грађа купљена је и од свих греда пополах пребијениа доста их има трулих
2	83	„ „	10,10		0,60	
3	47	„ „	9,82		0,58	
4	29	„ „	11,00		0,63	
5	64	„ „	8,60		0,58	
6	45	„ „	8,80		0,58	
-	357	Комада				
7	18	Греда растових	2,40		0,63	Сва ова грађа израђена је од горе ове управе
8	16	„ „	6,00		0,72	
9	60	„ „	3,00		0,42	
10	9	„ „	4,80		0,53	
11	64	Диречића				
12	12	Гредица патосних	5,10		0,40	
13	13	Талпи растових	2,00	0,40		
14	22	Даске растове	2,00	0,40		
-	214	Комада				
15	20	Гредица растових	3,00		0,48	Код тишлера
16	80	Дасака за механу	3,60	0,28		Код баштована
-	100	Комада				

17	106	Букових стабала				Од ових су 15 отесане као греде	
-	106	Комада				Све је ово израђено у радионици државне Ергеле а није предато магацину ове управе	
18	1	Буре мало од 2 ½ акова					
19	1	Кош за кола неокован					
20	1	Разбој					
21	17	Шафоља нових					
22	2	Чабра					
23	25	Косишта					
24	61	Држаља за секире					
25	11.300	Цигаља					Цигље су изграђене при управи државне ергеле
26	5,000	Цигаља по полах (у парчетима)					

КН^о 444
 19. Марта 1888 г.
 У Љубичеву
 Примио
 Управитељ државне ергеле
 Л. Р. Јовановић
 Рачуновођа
 Радм. С Бојић

Предао
 Управитељ државне Ергеле
 Крста Петровић

19. Марта 1888 год
 У Љубичеву

Ова предаја извршена у присуству
 подписане Комисије
 Председник Комисије
 Свет. Милојевић
 Чланови:
 М. Стојановић
 Ђ. Радуловић

VII

Списак

Депозита нађених у каси Одељења државне ергеле до Марта о. год. као дана предаје дужности досадањег управника г. Крсте Петровића садашњем Управнику Г. Лазару Р. Јовановићу а у присуству одређене Комисије актом Господ. Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара т. г. ЗН^о 219.

Тек број	Од кога је примљено	Свега	
		Дин.	пара
1	Примљено на чување од Николе Антића осуђеника страна 10. бр. 2 депозитника	5	-
2	Од Атанасија Војновића осуђ. примљено на чување и заведено под бр. 4 стр. 10 депозит.	8	-
3	Од Љубомира Момчиловића трговца примљено у име кауције за издавање хране осуђеником у обвезн. лутријским	200	-
4	Од Радована Петровића трг. у име кауције за изд. хлеба осуђеницима прим. у обвезн. лутр. заведено под бр. 8 стр. 10 депозит	400	-
5	Од Димитрија Стојковића из Ћуприје у име кауције за издавање меса осуђеницима примљ. у звечећем новцу лист 10 бр. 7	250	-
Свега примљено		863	-

И словима Осам стотина шесет три динара

КН^о 279

22. Марта 1888 г.

Добричево

Монета је:

6 лутријских обвезница по 100 дин = 600 дин
 1 златник од 20 динара..... = 20 „
 у банкнотама на сребро..... = 200 „
 у сребру..... = 30 „
 у никлу и бакру = 13 „
 Свега = 863 дин

Примили
Управник држ. ергеле
Л. Р. Јовановић
Писар врши. дужности
старешине
Мир. Миљковић

Предали
Управник држ. Ергеле
Крста Петровић
Писар врши.
дужности старешине
Мир. Миљковић

Предаја ова извршена је у присуству Комисије одређене актом г. Минис.
Народне Привреде од 26 пр. м. 3N° 219.

22. Марта 1888

Председник Комисије

Чланови:

Добричево

Свет. Милојевић

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

VIII

Списак

Привремених издатака учињених из касе Одељка државне ергеле до Марта т. г. као дана предаје од стране досадањег управника г. Крсте Петровића садањем Управнику Г. Лазару Р. Јовановићу а у присуству Комисије одређене актом Господина Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара т. г. 3N° 219.

Тек број	Коме је издато	Свега		примедба
		дин.	пара	
1	Стојану Илићу чувару Беле реке плата за октобар	24	-	
2	Димитрију Николићу кочијашу плата за 16 дана м. октобра	21	33	
3	Тодору Вељковићу чувару плата за 10 дана октобра	13	33	
4	Ћупријској жељез. станици по товар. листу	1	70	
5	г. Сретену Јефтићу писару плата за март	80	83	
6	Мијајлу Станојевићу и др. рабац. из Љубичева аконто	40	-	
7	Мијајлу Рајковићу и др. рабац. из Љубичева аконто	80	-	
8	Вилхелму Пецвару аконто за Март	20	-	

Дугови Управе државне ергеле начињени у периоду од 1882. до 1888. године

9	г. Сретену Јефтићу писару плату за фебруар	80	83	
10	Петру Николићу чувару аконто за март	10	-	
11	г. Мирку Миљковићу писару аконто за март	80	-	
12	Милети Јовановићу настојнику аконто за март	78	-	
13	Мијајлу Делићу каплару аконто за март	6	-	
14	Вељку Јовановићу економу аконто за март	50	-	
15	Васи Томићу сејизу плата за 16 дана м. марта	19	20	
16	Димитрију Станковићу циглару плата за 16 дана м. марта	24	-	
17	Ћупријској пошти за званич. кореспод.	4	55	
За пренос		633	77	
Тек број	Коме је издато	Свега		примедба
		дин.	пара	
Пренето		633	77	
18	Груји Пауновићу чувару плата за 16 дана м. марта	19	20	
19	Петру Јовановићу чувару плата за 16 дана за м. март	21	28	
20	Милоју Благојевићу плата за октобар	125	-	
21	Од Управе држ. Ергеле испослати на попуну касе по акту N° 144	42	60	
22	Томи Белом ковачу аконто за март	10	-	
Свега издато		851	85	

И словом: Осам стотина педесет један динар и 85 пара

KN^o 279

22. Марта 1888 г.

Добричево

Примили
Управник држ. ергеле
Л. Р. Јовановић
Писар вршиоц дужности
старешине Одељка
Мир. Миљковић

Предали
Управник држ. Ергеле
Крста Петровић
Писар вршиоц дужности
старешине Одељка
Мир. Миљковић

Предаја ова извршена је у присуству Комисије одређене актом г. Министра Народне Привреде од 26 пр. м. ЗN° 219.

22. Марта 1888

Председник Комисије

Чланови:

Добричево

Свет. Милојевић

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

IX

Списак

Находећих се производа добивени са држ. имовине који се у магацину државном находе и које је досадањи управник г. Крста Петровић предао садашњем Управн. Г. Лазару Р. Јовановићу у присуству Комисије одређене решењем Господина Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара т. г. ЗNo 219.

тек.		количина	
Број	Наименовање	килограма	Примедба
1	Сувих шљива	1.000	
2	Ракије	1.400	

KNo 279

22. Марта 1888 г.

Добричево

Примили

Управник држ. ергеле

Л. Р. Јовановић

Писар врши. дужности старешине

Одељка у Добричеву

Мир. Миљковић

Предао

Управник држ. Ергеле

Крста Петровић

Предаја ова извршена је у присуству Комисије одређене актом Госп. Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара т. г. ЗNo 219.

22. Марта 1888 год

Председник Комисије

Добричево

Свет. Милојевић

Чланови:

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

Х

Списак

Нађеног материјала за зидање које је досадањи управник г. Крста Петровић предао садањем Управнику Г. Лазару Р. Јовановићу у присуству Комисије одређене актом Господина Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара 1888 ЗNo 219.

тек. број	Наименовање	комада	Кубни метара
1	Греда чамових од 15 метри дужине и 30 сан. дебљине	25	
2	Цигаља печени за зидање	120.000	
3	Црепа за кров	40.000	
4	Камена проста неизрађена		20
	Свега	160.025	20

КN° 279

22. Марта 1888 г.

Добричево

Примили
Управник држ. ергеле
Л. Р. Јовановић
Писар врши. дужности
Старешине Одељка
Мир. Миљковић

Предао
Управник држ. Ергеле
Крста Петровић
Писар врши. дужности
Старешине Одељка
Мир. Миљковић

Предаја ова извршена је у присуству Комисије одређене актом Господина Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара т. г. ЗN° 219.

22. Марта 1888 г.

Добричево

Председник Комисије
Свет. Милојевић
Чланови:
М. Стојановић
Ђ. Радуловић

XI

Извод Рачуна

Примљеног и утрошеног новца по дневнику касе почев од 1. Новем. па до 22. Марта закључно ове 1887/8. год по коме је досадањи управник г. Крста Петровић предао садашњем управнику Г. Лазару Р. Јовановићу у присуству Комисије одређ. актом г. Мин. Народне Привреде од 22¹³ Фебруара ове г. ЗН 219.

број	Примање	Свега		Издавање	свега	
		Дин	П.		Дин	П.
1	Заоставша сума од прошле рачунске год. као стални кредит за актирање заведене под бр. 1 л. 1 касе за ову год. рачун	500	00	Издато по дневнику касе око издржања ергеле заведене суме под бр. од 1 закључно са 34 л. 2, 4, 6, 8, 10	8.216	74
2	Заоставша сума од куповине волова у рачун 1886/7 зав. под бр. 2 л. 1 дневника касе за ову годину	29	85	Издаци на име издржања осуђеника заведене суме под бр. од 1 па закључно до 23 дневника из касе	3.065	41
3	По дневнику касе примање у име издржања ергеле у рач 1887/8 заведено под бројевима 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13 л. 1, 5 и 7	7.971	61			
4	Примљено по партији издржања осуђеника заведене суме под бр. 1, 2, 3, 4 и 5 л. 29 и 31 днев. касе	4.603	21			

Свега примљено	13.104	67	Свега издато	11.282	15
Кад се издата сума одбије	11.282	15			
Онда у каси остаје свега	1.822	52			

¹³ Грешка. Треба 26.

Монета је:

У банкнотама сребро.....940,00

У никлу и бакру.....13,17

У 8 комада форинти Ауст. вредности по 2,10 динара.....16,80

У привременим издацима по списку.....851,85

Свега 1.822,52

КБр 279

22. Марта 1888 год.

Добричево

Примили

Управник држ. Ергеле

Л. Р. Јовановић

Писар врши. дужности старешине

Мир. Миљковић

Предали Управ. држ. Ергеле

Крста Петровић

Писар врши. дужности старешине

Мир. Миљковић

Предаја ова извршена је у присуству Комисије одређене актом г. Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара 1888 год. ЗН^о 219.

22. Марта 1888 год

Добричево

Председник Комисије

Свет. Милојевић

Чланови:

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

ХП

Извод Рачуна

Примљене и утрошене фуражи по магацинској књизи почев од 1. Новем. па до Марта ове 1887/8. год по коме је досадањи управник г. Крста Петровић предао садашњем управнику Г. Лазару Р. Јовановићу у присуству одређене Комисије актом Господ. Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара т. г. ЗБр 219.

Број	Примање	Овса	Јечма	У клипу кукуруз	сена	Сламе	број	Издавање	Овса	Јечма	У клипу кукуруз	Сена	сламе
	По магацинској књизи остало је							Издато по магацинској књизи до 20. Марта ове 1887/8 рач. год. свега број 1. стр. 22					
1	Ову 1887/8 рач. год страна 5, 7, 11, 15, 19 и 25	30.265	32.095	15.094	252.205	150.000	1		12.088	17.296	12.103	111.099	37.061
2	Нађено Економије до 20. марта			1.000			2		1.876	1.490		11.992	3.627
	Свега Примљено	30.265	32.095	16.094	252.205	150.000		Свега издато	13.964	18.786	12.103	123.091	40.688
	Кад се одбије издатак	13.964	18.786	12.103	123.091	40.688							
	Остаје у магацину	16.301	13.309	3.991	129.114	109.312							

КБрој 279

22. Марта 1888 г.

У Добричеву

Примили

Управник држ. ергеле

Л. Р. Јовановић

Писар врши. дужности старешине

Одељка у Добричеву

Мир. Миљковић

Предао

Управник држ. Ергеле

Крста Петровић

Писар врши. дужности старешине

Одељка у Добричеву

Мир. Миљковић

Предаја ова извршена је у присуству Комисије одређене актом Госп. Министра Народ. Привреде од 26 Фебруара ЗБрој 219.

22. Марта 1888 год

Добричево

Председник Комисије

Свет. Милојевић

Чланови:

М. Стојановић

Ђ. Радуловић

XIII

Списак

Званичника и служитеља при Одељку држ. Ергеле којима управа државне ергеле дугује плату за прошлу 1887 годину а за месец Октобар.

т.б.	Звање	име и презиме	Годишње прима		Месечно прима		
			дин	п	дин	п	
1	дресер	Милоје Благојевић	1.500			125	
2	магационер	Софроније Веселиновић	960			80	
3	економ	Вељко Јовановић	960			80	
4	ковач	Тома Бели	840			70	
5	каплар	Мијајло Домућ	720			60	
6	„	Мијајло Тодоровић	720			60	
7	буљукб.	Милоје Милутиновић	720			60	
8	баштован	Вилхем Пецвора	720			60	
9	п. баштов.	Петар Стаменковић	660			55	
10	дунђерин	Сава Петканић	600			50	
11	циглар	Димитрије Станковић	540			45	
12	чувар	Настас Богдановић	480			40	
13	„	Анђелко Митић	480			40	
14	„	Јеремија Живановић	480			40	
15	„	Тодор Вељковић	480		10	13	33
16	„	Ђорђе Гојковић	480			40	
17	„	Богдан Пантић	480			40	
18	„	Мијајло Илић	480			40	
19	„	Петар Јовановић	480			40	
За пренос Свега						1.038	33
т.б.	Звање	име и презиме	Годишње прима		За које време	Месечно прима	
			дин	п		дин	п

Дугови Управе државне ергеле начињени у периоду од 1882. до 1888. године

20	чувар	Мата Јовановић	480			40	
21	„	Сава Димић	480			40	
22	„	Петар Николић	432			36	
23	„	Неша Јовановић	480			40	
24	чувар ждребади	Никола Богосављевић	480			40	
25	табација	Сава Јовановић	480			40	
26	кочијаш	Милан Мијатовић	480			40	
27	„	Мијајло Станојевић	480			40	
28	„	Димитрије Николић	480		16	21	33
29	„	Јоца Стефановић	480			40	
30	сеиз	Лазар Митић	432			36	
31	„	Димитрије Ружић	432			36	
32	„	Сава Поповић	432			36	
33	„	Јован Жикић	432			36	
34	„	Младен Милојевић	432			36	
35	„	Љубисав Ђорђевић	432			36	
36	„	Алекса Ристић	432			36	
37	„	Миленко Ружић	432			36	
38		Милета Јовановић	936			78	
39	чувар б. реке	Стојадин Илић	288			24	

Свега 1.801 66

И словом: хиљаду осам стотина и један динар и 66 пара

№282

23. Марта 1888 год

Добричево

Врши. дужн. помоћн.

писар

Мир Миљковић

Оверава

Управник државне ергеле

Крста Петровић

XIV

Списак

Шталмајстора, мајстора, чувара и других служитеља управе државне ергеле, који имају да приме плату за месец Октобар 1887 год.

Текући број	Шта је	име и презиме	За које време	плата			
				Годишња		Месечна	
				дин	п	дин	п
1	Шталмајстор	Стојић Карапетровић		1.896		158	
2	Ковач	Алекса Стефановић		1.515	60	126	30
3	Колар	Филип Петровић		936		78	
4	Баштован	Јован Граф		936		78	
5	Амбарџија	Лука Вукотић		780		65	
6	Економ	Јоца Томић		780		65	
7	Дунђерин	Љубомир Ћ. Јовановић		840		70	
8	Сарач	Коста Савковић		720		60	
9	Комесар	Недељко Машић		720		60	
10	[нечитко]	Милан Васић		720		60	
11	Настојник сељака	Стака Китановић		720		60	
12	Чувар табане	Станоје Ивановић		600		50	
13	Налбанта	Јован Ниновић		600		50	
14	Пандур	Грујица Ковачевић		504		42	
15	„	Стеван Васић		480		40	
16	Настојник	Илија Митровић		864		72	
17	„	Јован Петковић		840		70	
18	„	Милан Илић		720		60	
19	„	Иван Мартиновић		720		60	
20	Кочијаш	Тадија Секулић		648		54	
21	„	Јевта Винчић		600		50	

Дугови Управе државне ергеле начињени у периоду од 1882. до 1888. године

22	„	Марко Јоксић		600		50		
						За пренос	1.478	30
Текући број	Шта је	име и презиме	За које време	плата				
				Годишња		Месечна		
				дин	п	дин	п	
Пренос						1.478	30	
23	Кочијаш	Стојан Пантелић		540		45		
24	„	Мијаило Милутиновић		600		50		
25	Чувар	Благоје Ђошић		576		48		
26	„	Јанаћко Наумовић		540		45		
27	„	Сима Радомировић		504		42		
28	„	Никола Рабатић		480		40		
29	„	Велимир Николић		480		40		
30	„	Нићифор Петровић		480		40		
31	„	Димитрије Белић		480		40		
32	„	Живота Звејић	дана	480		40		
33	„	Милан Кара-Петровић	5	480		6	65	
34	„	Јован Гавриловић		480		40		
35	Сејиз	Милоје Вучковић		600		50		
36	„	Аца Предић		432		36		
37	„	Стеван Филиповић		432		36		
38	„	Милица Стојановић		432		36		
39	„	Цвеја Животић	7	432		8	40	
40	Чувар	Стојадин Пауновић		480		40		
41	Сејиз	Риста Недељковић		432		36		
42	„	Димитрије Адамовић		480		40		
43	„	Живко Илић		480		40		
44	„	Ђорђе Будимировић	23	432		27	60	
45	„	Благоје Маринковић		432		36		
46	„	Ђорђе Јанковић		432		36		
47	„	Таса Јовић		432		36		
						За пренос	2.412	95

Гордана Гарић Петровић

Текући број	Шта је	име и презиме	За које време	плата			
				Годишња		Месечна	
				дин	п	дин	п
Пренос						2.412	95
48	Сејиз	Никола Парезан		432		36	
49	„	Трајко Ристић		432		36	
50	„	Јеремија Лилић		480		40	
51	„	Радојко Стевић		480		40	
52	„	Зарије Анђелковић		480		40	
53	„	Радован Петровић		432		36	
54	Ноћни патролције	Цана Нешић		432		36	
55	Сејиз	Димитрије Костић		504		42	
56	„	Миленко Павловић		480		40	
57	„	Рака Мирковић		432		36	
58	Рабација	Миљко Стевић		432		36	
59	Сејиз	Јанко Радужевић		432		36	
60	„	Мијаило Панић		432		36	
61	„	Димитрије Илић		432		36	
62	„	Димитрије Јаковљевић		480		40	
63	„	Васо Томић		432		36	
64	„	Бошко Кукуљчевић		480		40	
65	„	Дамњан Станојевић		432		36	
66	Чувар	Марко Јовановић		288		24	
67	Сејиз	Риста Ристић	12	480		15	96
68	„	Јевта Јовић	14	432		16	80
69	„	Владимир Савић	16	432		19	20
70	„	Коста Рајовић	15	480		20	
71	„	Милан Петровић	28	600		46	48
72	„	Јеврем Марковић		432		36	
За пренос						3.269	39

Текући број	Шта је	име и презиме	За које време	плата			
				Годишња		Месечна	
				дин	п	дин	п
Пренос						3.269	39
73	Сејиз	Аксентије Павловић		432		36	
74	„	Иван Васић		432		36	
75	„	Милан Живановић		432		36	
76	„	Милосав Антић		432		36	
77	„	Мијаило Рајковић		432		36	
78	„	Лаза Томић		432		36	
79	Помоћник дунђерски	Димитрије Зрмељански		504		42	
				Свега		3.499	79

31. Октобра 1887.
Љубичево
Рачуновођа
Рад. Бојић

Управник
државне ергеле
Крста Петровић

XV

Господине Министре,

У свези с мојим извештајем, од 18. о. м., част ми је поднети вам и овај извештај о даљем раду Љубичевске Комисије.

У понедељник вече 21. о. м. била је Комисија са управницима у Туприји, а у вторник ујутру у Добричеву ради прегледа стања и предаје овог Одељка управе државне ергеле новом управнику.

Комисија радећи у Добричеву само три дана (вторник, среда и четвртак) извршила је преглед и предају:

1; каса с документима;

2; магацина хране и фуражи, као: овса, ражи, кукуруза, сена и сламе;

3; Магацина пића и сувих шљива; и

4; свију других инвентара, као: непокретних добра и зграда; канцеларијских ствари и библиотеке; магацинских ствари; пољопривредних ствари; прибора запрежног јахаћег и шталског; справа марвенолекарских и баштованских и.т.д.

Преглед и предају оволиких добара а за тако кратко време могла је Комисија да изврши само из тога разлога, што се у овом одсеку уопште уредно и ревностно радило, и што су књиге о свима рачунима уредно вођене и спремљене за предају тако, да Комисија на овој спреми није имала да ради, као што је то имала у Љубичеву.

%

Господину Стевану Р. Поповићу
Министру Народне Привреде

За овако уредно вођење рачуна о државним добрима у Добричеву заслужује похвалу у првом реду писар г. Мирко Миљковић, који врши дужност помоћника управе државне ергеле; па онда г. Сретен Јевтић, писар Управе фондова, који је овамо на дужности те помаже г. Мирку.

Ова два млада човека само својим радом учинили су, да је државно добро у Добричеву доиста угледно добро у оној околини.

Комисија свршив свој посао у Добричеву, вратила се ономад увече у Љубичево, да овде настави посао.

Јуче је Комисија одпочела да ради на склопу рачуна о дуговима, које Управа државне Ергеле дугује, а нарочито о дуговима, које има да плати појединим начелствима и другима по рачунима пастувских штација за раније године почев још од 1885 године.

Пошто рачун о овим дуговима није вођен ни спремљен, Комисија је одпочела да га она из аката и појединих рачуна спреми и састави; али радећи на томе приметила је, да пронађена акта о овоме не би била сигурна основа за тачан склоп рачуна; јер има много аката, којих и нема на месту, а има их и која нису заведена, те је комисија принуђена била јуче позвати сва Начелства, да јој депешама јаве, шта им Управа дугује у име плате служитеља а шта у име издржања пастува за раније године.

На основу депеша које долазе а с погледом на акта, што их има на расположењу, Комисија ће саставити тачан рачун о дуговима; па ћу вам онда одмах и извештај о њима поднети.

Комисија се нада да ће с овим послом бити готова сутра, само ако дотле добије извештаје од свију Надлештава.

Чим Комисија и с овим послом буде готова, она ће отпочети ислеђење неправилности и злоупотреба у овој Управи.

У Љубичеву
27. Марта 1888 године

Понизан
Свет. Милојевић
председник Љубичев. Комисије

У Љубичеву 5. априла 1888 године.

XVI

Извод дуговања

Који управа државне Ергеле дугује доле именованим у име плате послужитеља пастува по штацијама за рач. 1887 годину а који је досадањи управитељ Г. Крста Петровић одређене предао садашњем управнику Г. Лазару Јовановићу у присуству Комисије актом Г. Министра Народне Привреде од 26 Фебруара ове године ЗБр 219.

Текући број	Коме надлежатељству	надлежатељства			Управе државне ергеле			свега	
		Година	Дан и месец	Нумера акта	Година	2250	Нумера акта	Динара	Пара
1	Начелству окр. Јагодинског	1887	19/10	КН ^о 4747	1887	30/10	2250	304	
2	„ „ Крајинског	„	22/9	„ 4271	„	29/9	2025	304	
3	„ „ Подринског	„	1/6	„ 2259	„	10/7	1363	304	
4	„ „ Топличког	„	17/9	„ 3942	„	20/9	1934	303	99
5	„ „ Врањског	„	28/7	„ 2909	„	8/8	1367	304	
6	„ „ Крагујевачког	„	16/7	№ 7327	„	23/7	1468	486	40
7	Срезу Јасеничком Крагујевач.	„	21/7	„ 5520	„		1846	324	
8	„ Лепеничком	„	28/7	„ 7607	„	30/7	1518	304	

9	Начелству Београдском	„	11/11	„3993	„	14/11	2364	955	77
10	„ Чачанском	„	11/8	„3892	„	13/8	1648	304	
11	Срезу Краљевском	„	7/7	„4484	„	15/7	1397	304	
12	Начелству Алексиначком	„	6/7	„5002	„	11/8	1620	304	
13	„ Шабачком	„	6/7	KN° 3364	„	11/7	1375	636	
14	„ Рудничком	„	6/7	„716	„	9/7	1352	304	
15	Срезу Ресавском	„	5/8	N° 5515	„	10/9	1857	304	
16	Начелству Нишком	„	29/7	„9412	„	11/3	1609	304	
17	Срезу Лесковачком	„	14/7	„6655	„	18/7	1428	299	20
18	Начелству Црноречком	„	10/11	KN° 2074	„	18/10	2160	752	
19	„ Књажевачком	„	30/7	„2870	„	10/9	1850	304	
20	„ Пожаревачком	„	30/7	„5733	„	9/8	1587	304	
21	„ Крушевачком	„	24/7	„4377	„	11/8	1612	304	

За пренос

8.013

36

Текући број	Коме надлежатељству	надлежатељства			Управе државне ергеле			свега	
		Година	Дан и месец	Нумера акта	Година	Дан и месец	Нумера акта	Динара	Пара

Пренешено

8.013

36

22	Срезу Козничком	1887	23/7	N° 4822	1887	10/9	N°1859	222	
23	„ Јасеничком Смедерев.	1887	10/7	„ 6077	1887	17/7	N°1422	303	30
24	Начелству Смедеревском	1887	11/11	„ 11775	1887	14/11	„2369	320	
25	„ Ваљевском	1887	3/8	„ 4143	1887	11/8	„1606	908	60
26	„ Пиротском	1887	21/1	„ 176	1887	24/1	„126	304	
27	„ Ужичком	1887	23/1	„ 851	1887	24/1	„112	286	60

За 1887 годину плате свега

10.363

86

KN° 444

31. Марта 1888 год.

У Љубичеву

Примили:
Управник држ. Ергеле
Л. Јовановић
Рачуновођа
Рад С Бојић

Предали управник држ. ерг.
Крста Петровић
Рачуновођа
Рад С Бојић
у присуству Комисије
Председник
Свет. Милојевић
Чланови:
М Стојановић
Ђ. Радуловић

XVII

У Љубичеву 5. априла 1888 године.

Реферат Господину Министру Народне Привреде

Као председнику Љубичевске Комисије част ми је овим рефератом претходно упознати г. Министра са дуговима, које управа државне Ергеле има да измири за раније године, те да се благовремено реши начин о њиховом измирењу.

I Дугови по рачуну плате на чиновнике:

1; Г. Радомиру Бојићу рачуновођи своје плата
неиздата за месец Новембар и Децембар 1882.
месец Јануар и првих 14 дана месеца Фебруара
1883. године у суми = 437,84
дин.

2; Г. Светозару Костићу, бив. свом рачуновођи,
у име неиздате плате за 16 дана месеца Фебруара
и 15 дана месеца Марта 1883 године у = 130,51
Свега у име плата чиновника = 568,35

II Дугови по рачунима плате на служитеље, и то:

A; за годину 1882:

Начелству округа Пиротског = 280,00

B; за годину 1886:

Начелству округа Београдског = 528,00

B; за годину 1887, и то:

1; Начелству окр. Јагодинског = 304,00

2; „ „ Крајинског = 304,00

за пренос = 608,00

пренесено = 608,00

3; Начелству окр. Подринског = 304,00

4; „ „ Топличког = 303,99

5; „ „ Врањског = 304,00

6; „ „ Крагујевачког = 486,40

7; Срезу Јасеничком „ = 324,00

8; „ Лепеничком „ = 304,00

9; Начелству окр. Београдског = 955,77

10; „ „ Чачанског = 304,00

11; Срезу Краљевском = 304,00

12; Начелству окр. Алексиначког = 304,00

13; „ „ Шабачког = 636,00

14; „ „ Рудничког = 304,00

15; Срезу Ресавском = 304,00

16; Начелству окр. Нишког = 304,00

17; Срезу Лесковачком = 299,20

18; Начелству окр. Црноречког = 752,00

19; „ „ Књажевачког = 304,00

20; „ „ Пожаревачког = 304,00

21; „ „ Крушевачког = 304,00

22; Срезу Козничком = 228,00

23; „ Јасенички Смедеревског = 303,30

24; Начелству окр. „ = 320,00

25; „ „ Ваљевског = 908,60

26; „ „ Пиротског = 304,00

27; „ „ Ужичког = 286,60

Свега овима = 10.363,86 дин.

Г; служитељима у Љубичеву = 3.499,79 „

Д; „ „ Добричеву = 1.801,66 „

Укупно плата служитељима за 1887 = 15.665,31

III Дугови по општег издржања ергеле, и то:

A; за 1882 рач. годину:

Начелству окр. Пиротског = 291,76

Б; за 1885 рач. годину, и то:

1; Начелству окр. Београдског = 509,04 дин

2; Срезу Космајском = 628,92 „

3; „ Врачарском = 17,60 „

4; „ Колубарском = 311,92 „

Свега за ову годину: = 1.467,48

В; За 1886 рач. год. и то:

1; Срезу Врачарском = 16,80 дин

2; Начелству окр. Београдског = 907,14 „

3; „ „ Смедеревског = 442,85 „

4; „ „ Ужичког = 302,10 „

5; Ваљевском Профијан – складишту = 201,05 „

6; Начелству окр. Рудничког = 238,34 „

Свега за ову годину = 2.108,28

Г; за 1887 рач. годину, и то:

1; Начелству окр. Јагодинског = 6,80 дин

2; Срезу Беличком = 544,86 „

3; Начелству окр. Крајинског = 348,28 „

4; „ „ Пиротског = 286,93 „

5; „ „ Топличког = 318,70 „

6; „ „ Врањског = 433,83 „

7; „ „ Крагујевачког = 46,47 „

8; „ „ „ = 5,72 „

9; Крагујевачком Профијант складишту = 721,16 „

10; Срезу Лепеничком = 293,72 „

11; „ Јасеничком Крагујевач. = 359,84 „

12; „ Гружанском = 0,80 „

13; „ „ = 21,30 „

14; „ Космајском = 482,66 „

15; „ Врачарском = 5,60 „

16; Начелству окр. Београдског = 870,96 „

17; „ „ Чачанског = 391,47 „

18; Срезу Краљевском = 290,34 „

19; Начелству окр. Алексиначког = 725,74 „

20; Срезу Алексиначком = 46,36 „

за пренос..... = 6.201,54 дин

пренесено = 6.201,54 дин

21; Срезу Бањском	= 9,10 ,,
22; Начелству окр. Шабачког	= 792,47 ,,
23; Срезу Посаво-тамнавском	= 16,90 ,,
24; ,, Мачванском	= 6,00 ,,
25; Начелству окр. Рудничког	= 206,33 ,,
26; Срезу Ресавском	= 761,22 ,,
27; Начелству окр. Нишког	= 754,51 ,,
28; Срезу Лесковачком	= 485,56 ,,
29; Начелству окр. Црноречког	= 1.443,73 ,,
30; ,, ,, ,,	= 9,09 ,,
31; ,, ,, Књажевачког	= 423,06 ,,
32; ,, ,, ,,	= 11,70 ,,
33; ,, ,, Пожаревачког	= 240,06 ,,
34; Срезу Млавском	= 19,20 ,,
35; Начелству окр. Крушевачког	= 708,81 ,,
36; Срезу Козничком	= 214,57 ,,
37; ,, Јасеничком Смедерев.	= 640,91 ,,
38; ,, ,, ,,	= 9,75 ,,
39; Начелству окр. ,,	= 469,53 ,,
40; ,, ,, Ваљевског	= 530,15 ,,
41; ,, ,, ,,	= 31,20 ,,
42; Ваљевском Профијант – складишту	= 298,40 ,,
43; Г. Павлу Тодоровићу марв. лекару	= 24,65 ,,
44; Начелству окр. Пиротског	= 446,24 ,,
45; ,, ,, Ужичког	= 339,60 ,,
	Свега за ову годину = 15.094,46 дин.

IV Дугови по рачунима на поправку зграда, и то:

А; за рач. 1887

1; Раденку Ђуровићу, из Подунаваца

у срезу Краљевском, за узету грађу

= 1.538,70

2; Настасу Стокићу, трговцу из

Пожаревца, за грађу

= 1.024,60

Свега за ову годину = 2.563,30

Б; за рач. 1888, и то:

Настасу Стокићу, трговцу

=649,60 дин.

Повторимо:

I На име плате чиновника за 1883..... 586,35

II На име плате сејменима, које су
издала Начелства по штацијама те
им дугује Управа, то:

A; за 1882 годину..... = 288,00

B; „ 1886 „ = 528,00

B; „ 1887 „ = 10.363,86

Г; „ 1887 и то за октобар месец
дугује плату служитељима, и то

а; овима у Љубичеву = 3.499,86	}	5.301,52
б; овима „ Добричеву = 1.801,66		

Свега на плате служитеља... = 16.481,38

III На име издржања пастува по штацијама

Дугује Управа Начелствима, и то:

A; за 1882 годину = 291,46 дин.

B; „ 1885 „ = 1.467,48 „

B; „ 1886 „ = 2.108,28 „

Г; „ 1887 „ = 15.094,46 „

Свега за издржање = 18.961,68

IV На име доправке зграда, и то:

1; за рач. 1887 год..... = 1.538,70

2; „ „ 1888 год..... = 1.024,60

Свега за зграде 2.563,30

Укупни дугови = 38.574,71

Дугови оволиким учињени су овако и на овај начин, и то:

I дугови на плате чиновника.

Као што је познато г. Министру, Управа државне Ергеле и у рач. 1882 год. била је под управом г. Министра војног. Од 1. Новембра 1882 те је од рач. 1883. требала Управа да пређе под управу Министра финансије, па је буџетом за 1883. и прешла; али стварна предаја извршена је тек у половини Децембра 1882.

У тој истој 1883. год. укинута је и земљоделско-шумарска школа у Пожаревцу. За ондашњег економа ове школе г. Радомира Бојића мислило се да се постави за рачуновођу Управе државне Ергеле; па је у буџету 1883. за државну Ергелу стављена овака примедба код плате њеног рачуновође: из ове плате примаће плату економ земљоделско-шумарске школе. На основу ове примедбе у буџету г. Бојић. као економ, примао је био плату из Начелства а из плате рачуновође управе државне Ергеле све до 15. фебруара 1883, кога је дана указом и постављен за рачуновођу Управе ове.

Али за то, што је бив. рачуновођ г. Светозар Костић био на својој дужности све до 16. марта, кога је тек дана указом премештен за књиговођу у Министарство војно, он је као рачуновођ управин примао плату из касе управине све до 14. фебруара 1883. а то за то, што је г. Бојић тек 15 дана тога месеца постављен за рачуновођу; и по томе он је почео као рачуновођ да прима плату од 15. Фебруара 1883.

С тога на захтев Начелства г. Бојић врати му узету плату од 1. Новембра 1882 до 15. фебруара 1883; али то врати отуда, што је из Управине Касе узео на рачун плате за то исто време а на привремене квите.

Г. Костићу опет требало је дати плату и од 15. фебруара до 16. марта 1883. јер је тек 16. тог месеца из Управе указом премештен; па му је то издато али привремено, пошто је за то и исто време г. Бојић примио.

Ове ствари требало је још одавно регулисати, те да се не води и данас међу привременим издацима плата и г. Бојићева и г. Костићева.

Управа чинила је своје; али Министарство није још ни данас ту ствар решило. Тако управа је први пут тражила ове плате 8. априла 1883 № 604; али онда други пут 16. Новембра 1884 № 1854; и после тога још неколико пута, а најпосле 8. августа 1887. № 1528.

II Дугови на плате служитеља

Као што вам је познато г. Министре, Управа сваке године шаље своје пастуве по штацијама за опасавање народних кобила. За сво време док су тамо, полицијске власти дотичних штација плаћају издржавање пастува и плате сејменима а за рачун Управе државне Ергеле; па уз приход од опасавања подносе Управи и рачуне о плати и издржавању, да им Управа накнади.

Као што је напред наведено само на име плате сејменима дугује Управа појединачним полицијским властима = 11.179,86 дин.

Што је оволики дуг на ово име узрок је понајмање то, што власти не подносе рачуне на време; а највише то што Управа није плаћала рачуне, и ако су на време долазили.

Осим ових дугова од плате сејменима по штацијама, дугује Управа само својим служитељима у месту у име плате неиздате за октобар 1887 године 5.301,45 дин.

Дуг по овој плати дошао је отуда, што Управа према буџету није свела број служитеља, те је недостао да им изда плату за октобар 1887 год., и ако се помагала, те им у току 1887. издавала плату и из друга кредита, наиме из издржавања ергеле, што није смело да буде.

Садањи управник г. Лазар Јовановић, већ је отпустио више од 25 служитеља само да има могућности за издавање плате, и отпустиће их још и више чим се служитељи са штација врате.

Отпуштени служитељи траже, да им се изда и плата, која им је остала не издата за месец октобар пр. год.; али Управа нема од куда да им да, све док се ова ствар не расправи решењем г. Министра Народне Привреде.

Према овоме може мислити г. Министар у каквом се положају налази садањи управник, кад одпушта служитеље, а нема да им да заслужену плату за октобар 1887. год.

III Дугови на издржавање ергеле

Ови дугови постали су као и они на плате сејиза по штацијама. Ово је издржавање пастува које је плаћала полиц. власт дотичних штација.

Власти полицијске траже непрестано, да им се то надокнади; па су се жалили и Министарству; али Управа нема одкуда да их измири.

Само та околност, што Управа није уредно плаћала властима, што су трошила око пастува по штацијама, многе од њих задржавала су приходе од опасавња кобила.

До сада задржан тако приход износи на 2.266,83 дин., и то:

за рач.	1885 год	=	425,49
„ „	1886. „	=	393,82
„ „	1887 „	=	<u>1.447,52</u>
	Свега	=	2.266,83

Осим ове цифре, што ју је комисија изнашла по актима, може лако да има још тога прихода да су Начелства и среске власти задржали и одбили од свог потраживања; али комисија није имала на расположењу сва акта и документа по тој ствари.

IV дугови за доправку зграда.

Дугови ови потекли су отуда,

1; што је Управа у априлу 1887. године узела неку грађу на вересију а у вредности 3.038,70 дин. На вересију узела је стога, што је сав кредит

за доправку у 1887. рач. год. потрошила, па и прекорачила, те је од ова дуга отплатила од кредита за ову 1888 рач. год. у 1.500 динара;	
и по томе остала је дужна још	= 1.538,70
2; што из истог разлога није могла да плати узети материјал за прошлу годину у	= 1.024,60
3; Што има да плати узети материјал у току ове 1888 рач. године у	= 649,60
Свега	= 3.212,90

Као што вам је познато расписом буџета за рач. 1887 који важи и за ову годину кредит је за поправке зграда свега 3.000 динара; и по томе, кад би се ови дугови платили из кредита за ову 1888 рач. год., опет би недостало 212 динара и 90 пара, а за доправке зграда од сада па до краја рач. 1888 године Управа не би имала ни једне паре. Међутим куће су, нарочито овде у Љубичеву, тако рабатне да ће требати повећа сума новца на њихову поправку да се употреби.

Питање је сада, како ће се сви ови дугови исплатити, а питање то треба што скорије решити, јер то зактева и интерес државни уопште а интерес овог завода посебице.

Ствар је јасна, да се ови дугови не могу платити из редовних кредита за ову 1888 рач. год.; јер ће и у овој години недостати за плату служитеља ако се цифра плате, која је до сада у буџету била не повећа, или ако се у буџету за ову 1888 год. не стави примедба, да се из кредита на издржавање ергеле може потрошити на плату служитеља.

Према овоме не остаје друго, него:

I за плату чиновника, која није издата у рач. 1883. год. решити: да се плати из редовних непредвиђених потреба за 1888. год. а то може сам г. Министар решити на основу законске одредбе о употреби кредита на редовне непредвиђене потребе. То је она цифра од = 568,35 дин.

II све друге дугове, као дугови на плате служитеља, на издржавање пастува, на доправку зграда, могли би се платити на тај начин, кад би се издејствовало највише решење, па да се то плати из кредита на ванредне потребе; па да се стави на партију управника г. Крсте Петровића и рачуновође г. Радомира Бојића, до коначне расправе ове ствари; или пошто је скупштина на окупу, да се издејствује решење њено, да се исплати то све из готовине државне касе; па после опет да се држи на партију горе речених рачунополагача; пошто ће се ислеђењем и суђењем наћи, да су они за неке суме прекорачења кредита одговорни.

Сматрао сам за моју дужност, да вам, господине Министре, реферат о овим дуговима дам сам и пре него што Љубичевска комисија, у којој сам ја председник, како би благовремено предузели нужне мере за њихово измирење.

Свет. Милојевић
Начел. У Мин. Народне привреде

[на полеђини печат Министарства народне привреде са датумом 7. април 1888, испод печата записан деловодни број ЗБр. 488]

XVIII

Народној Скупштини
ЗБр. 488
11. Априла 1888 године
Београд

Од 1. Новембра 1882 год., дакле почетком рачунске 1883 године имала је пређи Управа Државне Ергеле испод надлежства Министарства војног у министарства народне привреде. То је предвиђено и буџетом за ту рач. годину. Али стварна предаја извршена је тек у половини Децембра 1882 године, дакле месец дана после почетка рачунске 1883. године.

У тој истој 1883 години укинута је коначно и земљоделоско–шумарска школа у Пожаревцу. За ондашњег економа ове школе г. Радомира Бојића мислило се да се постави за рачуновођу Управе Државне Ергеле; па је у буџету 1883 за државну Ергелу стављена овака примедба код плате њеног рачуновође: „из ове плате примаће плату економ земљоделско – шумарске школе. На основу ове примедбе у буџету г. Бојић као економ, примао је био плату из Начелства а из плате рачуновође управе државне ергеле до 15. Фебруара 1883 год, кога је дана указом и постављен за рачуновођу управе ове.

Али за то, што је бив. рачуновођ г. Светозар Костић био на својој дужности све до 16. марта, кога је тек дана указом премештен за књиговођу у Министарство војно, он је као рачуновођ управин примао плату из касе управине све до 14. Фебруара 1883. а то за то, што је г. Бојић тек 15 дана тога месеца постављен за рачуновођу; и по томе он је почео као рачуновођ да прима плату од 15. Фебруара 1883.

С тога на захтев Начелства г. Бојић врати му узету плату од 1. Новембра 1882 до 15. фебруара 1883; али то врати отуда, што је из Управине Касе узео на рачун плате за то исто време а на привремене квите.

Г. Костићу опет требало је дати плату и од 15. фебруара до 16. марта 1883. јер је тек 16. тог месеца из Управе указом премештен; па му је то издато али привремено, пошто је за то и исто време г. Бојић примио.

По томе Управа државне ергеле дугује на име плате ова два чиновника 568,35 динара.

Сем тога Управа државне ергеле дугује рачунима плате на служитеље и то А. За годину 1882

Начелству округа пиротског..... = 288,00

Б; за годину 1886:

Начелству округа Београдског..... = 528,00

В; за годину 1887, и то:

1; Начелству окр. Јагодинског..... 304,00

2; „ „ Крајинског..... 304,00

3; Начелству окр. Подринског..... 304,00

4; „ „ Топличког..... 303,99

5; „ „ Врањског..... 304,00

6; „ „ Крагујевачког..... 486,40

7; Срезу Јасеничком „..... 324,00

8; „ Лепеничком „..... 304,00

9; Начелству окр. Београдског..... 955,77

10; „ „ Чачанског..... 304,00

11; Срезу Краљевском..... 304,00

12; Начелству окр. Алексиначког..... 304,00

13; „ „ Шабачког..... 636,00

14; „ „ Рудничког..... 304,00

15; Срезу Ресавском..... 304,00

16; Начелству окр. Нишког..... 304,00

17; Срезу Лесковачком..... 299,20

18; Начелству окр. Црноречког..... 752,00

19; „ „ Књажевачког..... 304,00

20; „ „ Пожаревачког..... 304,00

21; „ „ Крушевачког..... 304,00

22; Срезу Козничком..... 228,00

23; „ Јасенички Смедеревског..... 303,30

24; Начелству окр. „..... 320,00

25; „ „ Ваљевског..... 908,60

26;	„	„	Пиротског	304,00
27;	„	„	Ужичког	<u>286,60</u>
				Свега овима = 10.363,86 дин.
Г;	служитељима у Љубичеву			= 3.499,79 „
Д;	„	„	Добричеву	= 1.801,66 „
Укупно плата служитељима за 1887.....				5.665,31
Пренесено				

III Дугови по општег издржања ергеле, и то:

А; за 1882 рач. годину:

Начелству окр. Пиротског = 291,76

Б; за 1885 рач. годину, и то:

1; Начелству окр. Београдског = 509,04 дин

2; Срезу Космајском = 628,92 „

3; „ Врачарском = 17,60 „

4; „ Колубарском = 311,92 „

Свега за ову годину: 1.467,48

В; За 1886 рач. год. и то:

1; Срезу Врачарском = 16,80 дин

2; Начелству окр. Београдског = 907,14 „

3; „ „ Смедеревског = 442,85

4; „ „ Ужичког = 302,10

5; Ваљевском Профијан – складишту = 201,05

6; Начелству окр. Рудничког = 238,34

Свега за ову годину = 2.108,28

Г. За 1887 рач. годину, и то:

1; Начелству окр. Јагодинског 6,80 дин

2; Срезу Беличком 544,86

3; Начелству окр. Крајинског 348,28

4; „ „ Пиротског 286,93

5; „ „ Топличког 318,70

6; „ „ Врањског 433,83

7; „ „ Крагујевачког 46,47

8; „ „ „ 5,72

9; Крагујевачком Профијант складишту 721,16

10; Срезу Лепеничком 293,72

11; „ Јасеничком Крагујевач. 359,84

12; „ Гружанском 0,80

13; „ „	21,30
14; „ Космајском	482,66
15; „ Врачарском	5,60
16; Начелству окр. Београдског	870,96
17; „ „ Чачанског	391,47
18; Срезу Краљевском	290,34
19; Начелству окр. Алексиначког	725,74
20; Срезу Алексиначком	46,36
	за пренос 6.201,54 дин
	пренесено 6.201,54 дин
21; Срезу Бањском	9,10
22; Начелству окр. Шабачког	792,47
23; Срезу Посаво-тамнавском	16,90
24; „ Мачванском	6,00
25; Начелству окр. Рудничког	206,33
26; Срезу Ресавском	761,22
27; Начелству окр. Нишког	754,51
28; Срезу Лесковачком	485,56
29; Начелству окр. Црноречког	1.443,73
30; „ „ „	9,09
31; „ „ Књажевачког	423,06
32; „ „ „	11,70
33; „ „ Пожаревачког	240,06
34; Срезу Млавском	19,20
35; Начелству окр. Крушевачког	708,81
36; Срезу Козничком	214,57
37; „ Јасеничком Смедерев.	640,91
38; „ „ „	9,75
39; Начелству окр. „	469,53
40; „ „ Ваљевског	530,15
41; „ „ „	31,20
42; Ваљевском Профијант – складишту	298,40
43; Г. Павлу Тодоровићу марв. лекару	24,65
44; Начелству окр. Пиротског	446,24
45; „ „ Ужичког	339,60
	Свега за ову годину 15.094,46 дин.

IV Дугови по рачунима на доправку зграда, и то:

А; за рач. 1887

1; Раденку Ђуровићу, из Подунаваца

у ср. Краљевском, за узету грађу 1.538,70

2; Настасу Стокићу, трговцу из

Пожаревца, за грађу 1.024,60

Свега за ову годину..... 2.563,30

Б; за рач. 1888, и то:

Настасу Стокићу, трговцу 649,60

Повторено:

I На име плате чиновника за 1883 = 586,35

II На име плате сејменима, које су

издала Начелства по штацијама те

им дугује Управа, то:

А; за 1882 годину = 288,00

Б; „ 1886 „ = 528,00

В; „ 1887 „ = 10.363,86

Г; „ 1887 и то за октобар месец

дугује плату служитељима, и то

а; овима у Љубичеву = 3.499,86

б; овима „ Добричеву = 1.801,66

} 5.301,52

Свега на плате служитеља..... 16.481,38

III На име издржања пастува по штацијама

Дугује Управа Начелствима, и то:

А; за 1882 годину = 291,46 дин.

Б; „ 1885 „ = 1.467,48 „

В; „ 1886 „ = 2.108,28 „

Г; „ 1887 „ = 15.094,46 „

Свега за издржање

18.961,68

IV На име доправке зграда, и то:

1; за рач. 1887 год. = 1.538,70

2; „ „ 1888 год. = 1.024,60 2.563,30

Укупни дугови..... = 38.574,71

Дугови оволиким учињени су овако:

Као што вам је познато Управа сваке године шаље своје пастуве по штацијама за опасивање народних кобила. За сво време док су тамо полицијске власти дотичних штација плаћају издржавање пастува и плате сејменима а за рачун Управе државне Ергеле; па уз приход од опасивања подносе Управи и рачуне о плати и издржавању, да им Управа накнади.

Као што је напред наведено само на име плате сејменима дугује Управа појединачним полицијским властима = 11.179,86 дин.

Што је оволики дуг на ово име узрок је понајмање то, што власти не подносе рачуне на време; а понајвише то, што Управа није плаћала рачуне, и ако су на време долазили.

Осим ових дугова од плате сејменима по штацијама, дугује Управа само својим служитељима у месту у име плате неиздате за октобар 1887 године 5.301,45 дин.

Дуг по овој плати дошао је отуда, што Управа према буџету није свела број служитеља, те је недостаало да им изда плату за октобар 1887 год., и ако се помагала, те им у току 1887. издавала плату и из другог кредита, наиме из издржавања ергеле, што није смело да буде.

Дугови на издржавање ергеле

Ови дугови постали су као и они на плате сејиза по штацијама. Ово је издржање пастува које је плаћала полицијска власт дотичних штација.

Власти полицијске траже непрестано, да им се то накнади; па су се жалили и Министарству али Управа нема одкуда да их измири.

Само та околност, што Управа није уредно плаћала властима, што су трошиле око пастува по штацијама, многе од њих задржавале су приходе од опасивања кобила.

До сада задржан тако приход износи на 2.266,83 дин., и то:

за рач. 1885 год = 425,49

„ „ 1886. „ = 393,82

„ „ 1887 „ = 1.447,52

Свега = 2.266,83

Осим ове цифре, што ју је Комисија изнашла по актима, може лако да има још тога прихода да су Начелства и среске власти задржали и одбили од свог потраживања; али Комисија није имала на расположењу сва акта и документа по тој ствари.

Дугови за доправку зграда.

Дугови ови потекли су отуда,

1; Што је Управа у априлу 1887. године узела неку грађу на вересију а у вредности 3.038,70 дин. На вересију узела је стога, што је сав кредит за доправку у 1887. рач. год. потрошила, па и прекорачила, те је од ова дуга

отплатила од кредита за ову 1888 рач. год. у 1.500 динара; и по томе остала је дужна још = 1.538,70
2; што из истог разлога није могла да плати узети материјал за прошлу годину у = 1.024,60
3; Што има да плати узети материјал у току ове 1888 рач. године у ... = 649,60
Свега..... = 3.212,90

Као што вам је познато расписом буџета за рач. 1887 кредит је за поправке зграда свега 3.000 динара; и по томе, кад би се ови дугови платили из кредита за ову 1888 рач. год., опет би недостало 212 динара и 90 пара, а за доправке зграда од сада па до краја рач. 1888 године Управа не би имала ни једне паре. Међутим куће су, нарочито овде у Љубичеву, тако рабатне да ће требати повећа сума новца на њихову поправку да се употреби.

За суму од 568,35 динара донеће потребну одлуку само министарство, а за исплату оних дугова, који износе 38.00536 динара нема другог пута, но да би се они што пре исплате из државне благајнице а при том ставе на партију, дотичних рачунопологача, до коначног извиђаја.

На основу изложенога част ми је дакле молити Народну Скупштину, да изволи одобрити и решити да се из државне готовине може издати Управи Државне Ергеле на име исплате отписа дугова 38.005,36 динара а да се међутим, та сума стави на партију рачунопологача гг. Крсте Петровића бившег управника државне ергеле и Радомира Бојића садањег рачуновође исте управе до коначног извиђаја.

Ми
Милан Први
По милости божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог нашег министра народне привреде и по саслушању министарског савета решили смо и решавамо

Овлашћује се Наш Министар Народне Привреде да може поднети Народној Скупштини предлог, да се из државне готовине изда Управи Држ. Ергеле 38.005,36 динара ради исплате њени дугова од 1882, 1886 и 1887 године а да се та сума до коначног извиђаја стави на терет дотичних рачунопологача. Наш министар народне привреде нека изврши овај указ.

Априла 1888 год.
Беогр.
Мин
Нар привр.

ЛИСТА РЕФЕРЕНЦИ – LIST OF REFERENCES

Необјављени извори – Unpublished Primary Sources

Државни архив Србије [=ДАС] [Državni arhiv Srbije [=DAS]]
Министарство народне привреде, Одељење за земљорадњу и сточарство [=МНП, 3]
[Ministarstvo narodne privrede, Odeljenje za zemljoradnju i stočarstvo [=MNP, Z]]

Литература – Secondary Works

Garić Petrović, Gordana, „Pastvske stanice u Kraljevini Srbiji”, u: *Zbornik radova i kratkih sadržaja. 34 savetovanje veterinarara Srbije*, Beograd 2023, 447–455.

Гарић Петровић, Гордана, *Земљорадња у Србију (1878–1912)*, Београд 2017. [Garić Petrović, Gordana, *Zemljoradnje u Srbiji (1878–1912)*, Beograd 2017]

Гарић Петровић, Гордана, „Проблем издатака Управе државне ергеле у Љубичеву за чиновнике и служитеље”, *Мешовита грађа (Miscellanea)* 40 (2019) 121–142. [Garić Petrović, Gordana, „Problem izdataka Uprave državne ergele u Ljubičevu za činovnike i služitelje”, *Mešovita građa (Miscellanea)* 40 (2019) 121–142]

Миљковић Катић, Бојана, *Пољопривреда Кнежевине Србије (1834–1867)*, Београд 2014. [Miljković Katić, Bojana, *Poljoprivreda Kneževine Srbije (1834–1867)*, Beograd 2014]

Gordana Garić Petrović

**DEBTS OF THE STATE STUD ADMINISTRATION INCURRED
FROM 1882 TO 1888**

Summary

The State Stud was founded in 1852 in Ćuprija, and was moved to Ljubičevo in 1860. The department in Dobričevo was set up in 1875. With the establishment of the State Stud, the population got the right to use the horses of this institution for breeding at a fee. For this purpose, they were distributed to stallion stations across the country. Their sustenance was the duty of the State Stud in Ljubičevo.

The State Stud came under the authority of the newly formed Ministry of National Economy in 1882. Krsta Petrović was appointed the administrator. During his administration, a large debt was incurred towards the heads of the districts and counties where the stallion stations were located, so he was made to retire. Lazar Jovanović was appointed the new administrator. The handover of duties was carried out in the presence of a special commission formed by the Minister of National Economy with the aim of determining irregularities in the work of the State Stud and the amount of its debts. The commission ascertained that the documentation was kept unconscientiously and that the funds were spent contrary to the purpose. Total debts amounted to 38,574.71 dinars. The Ministry submitted a report to the National Assembly in April 1888 with the proposal to pay off the debts from the state treasury, which was approved by King Milan himself. The documents that, on this occasion, we are preparing for the press were created owing to efforts of the so-called Ljubičevo Commission, along with the report to the National Assembly. They are kept in the State Archives of Serbia in the fund of the Ministry of National Economy, Department of Agriculture and Animal Husbandry of the Ministry of National Economy, Z. They are a part of unclassified material for 1888.

Оригиналан научни рад

Примљен: 1. 4. 2024.

Коначно прихваћен за објављивање: 26. 6. 2024.